

**การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**
**Analysis of Expenditures on Compensation of Faculty of Humanities and
Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus**

กัลยา แซ่ลิ้ม^{1*}
Kunlaya Saelim^{1*}

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์หมวดค่าตอบแทนของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรายรับจัดสรรกับรายจ่าย และรายจ่ายจริงตามรายการหมวดค่าตอบแทนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระหว่างปีงบประมาณพ.ศ. 2560-2563 ผลการวิเคราะห์พบว่า เงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะแต่ละปี มีรายรับจัดสรรรวมทุกหมวดไม่เท่ากัน เมื่อพิจารณางบจัดสรรหมวดค่าตอบแทน พบว่า รวมทั้ง 4 ปีงบประมาณได้รับจัดสรรจากเงินงบประมาณแผ่นดิน เป็นเงินจำนวน 3,527,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.21 จากงบจัดสรรทั้งหมดจำนวน 28,899,200 บาท ส่วนงบประมาณเงินรายได้คณะเป็นเงินจำนวน 16,164,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.33 ของงบจัดสรรทั้งหมดจำนวน 156,478,000 บาท เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะก็ไม่เท่ากัน ส่วนค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนเงินงบประมาณแผ่นดิน ย้อนหลัง 4 ปีรวมเป็นเงินจำนวน 3,511,619.75 บาท จาก 27,303,581.56 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.86 งบประมาณเงินรายได้คณะทั้ง 4 ปีเป็นเงินจำนวน 11,442,349.96 บาท จากค่าใช้จ่ายทั้งหมดจำนวน 132,283,495.67 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.65 เมื่อนำหมวดค่าตอบแทนแต่ละปีมาพิจารณาเป็นร้อยละของการใช้จ่ายเงิน พบว่า ปีที่มีการใช้จ่ายเงินสูงสุด คือ ปีงบประมาณ 2560 คิดเป็นร้อยละ 91.61 และต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 คิดเป็นร้อยละ 68.52 และเมื่อศึกษาเป็นรายการแล้ว พบว่า ได้จ่ายเป็นรายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินสูงสุดทุกปี โดยเฉพาะปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินจำนวน 2,226,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.25 และรายการค่าตอบแทนผู้บริหารสูงเป็นอันดับรองลงมา เมื่อรวมค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้ง 4 ปีงบประมาณจาก 2 แหล่งเงินเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 15,007,050.96 บาท เป็นรายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินถึงร้อยละ 44.58 คิดเป็นเงินจำนวน 6,690,410 บาท และรายการค่าตอบแทนผู้บริหารร้อยละ 26.82 คิดเป็นเงินจำนวน 4,024,516.13 บาท

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ ค่าใช้จ่าย หมวดค่าตอบแทน

Abstract

This study aims to analyze the expenditures on compensation of Faculty of Humanities and Social Sciences of Prince of Songkhla University during fiscal year 2017-2020 as well as to compare the allocated income and the expenditure, and to study actual expenses according to the compensation category items. It was found that each year the allocation of the government budget and the faculty income budget were uncertain. When considering the allocation of the compensation during the four years, the allocation of the government budget had the amount of 3,527,400 baht, out of 28,899,200 baht, or 12.21 percent. Meanwhile, the faculty income budget amounted 16,164,900 baht from the total allocation amount of 156,478,000 baht or 10.33 percent. However, all expenditures from both government budget and the faculty income budget were seen as uncertainty. In terms of the expenditure on the compensation from the government budget for the last four years, the

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปัตตานี 94000

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus, Pattani, 94000

*Corresponding author: e-mail: parisa@eng.psu.ac.th

Received: June 9, 2021, Accepted: September 30, 2021, Published: December 31, 2021

total amount was 3,511,619.75 baht from 27,303,581.56 baht, or 12.86 percent while the faculty income budget during the four years was 11,442,349.96 baht from the total cost of 132,283,495.67 baht, or 8.65 percent. When considering the compensation category for each year as a percentage of spending, it was found that the highest spending was in fiscal year 2017 at 91.61 percent, and the lowest was in fiscal year 2019 at 68.52 percent. In addition, looking closely at the list of expenditure, it was found that the payment was made in the compensation for over time teaching workload which was the highest spending in every year, especially, in fiscal year 2017, the amount was 2,226,900 baht, equivalent to 54.25 percent, and the remuneration for the executives ranked the second. When including expenses in the compensation category for all 4 fiscal years from two sources of money, the total amount was 15,007,050.96 baht. The compensation for over time teaching workload was highly at 44.58%, amounting to 6,690,410 baht, and the remuneration for the executives was at 26.82%, accounting for 4,024,516.13 baht.

Keywords: analyzes, expenditures, compensation

บทนำ

ด้วยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นคณะหน่วยงานภายใต้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งเป็นคณะหนึ่งที่มีพันธกิจหลัก คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ เป็นต้น ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล การจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินได้รับการจัดสรรลดลงและคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากเงินงบประมาณแผ่นดินตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 เป็นต้นมา การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพในองค์กรนั้นจำเป็นต้องมีงบประมาณเพื่อสนับสนุนการบริหารงาน โดยเฉพาะงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วยหมวดตอบแทนใช้สอยวัสดุรวมถึงสาธารณูปโภคและตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 เป็นต้นมา คณะต้องจัดสรรงบประมาณเงินรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารคณะ โดยเฉพาะงบประมาณ ค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุและสาธารณูปโภคซึ่งคาดว่าตัวเลขค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณเงินรายได้ของคณะน่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เมตตา และสมใจ (2552) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายงบประมาณ (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ 2549-2551 พบว่า ค่าใช้จ่ายงบประมาณในงบประมาณแผ่นดินมีการใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ค่าใช้สอยและค่าตอบแทนตามลำดับ โดยการใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุส่วนใหญ่จะเป็นค่าวัสดุสำนักงาน ประเภทค่าใช้สอยพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงที่พักและค่ายานพาหนะ สำหรับการใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ ในส่วนของงบประมาณเงินรายได้งานบริหารทั่วไปพบว่า มีการใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุมากที่สุดเช่นกัน ส่วนใหญ่เป็นค่าวัสดุสำนักงาน ประเภทค่าใช้สอย ส่วนใหญ่จะเป็นค่าจ้างเหมาบริการ ส่วนการใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนพบว่า มีการใช้จ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารเป็นจำนวนสูงสุด งานจัดการศึกษาสาขาเภสัชศาสตร์นั้นพบว่า มีการใช้จ่ายจริงประเภทค่าใช้สอยมากที่สุด ส่วนใหญ่จะเป็นค่าเดินทางของบุคลากร ส่วนการใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุพบว่า ส่วนใหญ่เป็นค่าวัสดุวิทยาศาสตร์มากที่สุด นอกจากนี้การใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนในงานนี้ส่วนใหญ่จะเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและจากการศึกษารายงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งของ กัลยา (2550) เรื่อง การวิเคราะห์แนวโน้มการจัดการงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ระหว่างปีงบประมาณ 2543-2547 ศึกษาการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของงบประมาณการรายรับ-รายจ่ายและรายจ่ายสะสมเปรียบเทียบกับรายรับ-รายจ่ายจริงและเงินสะสมระหว่างปีงบประมาณ 2543- 2547 เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มรายรับ-รายจ่ายและเงินรายได้สะสมในอนาคต ผลการศึกษาพบว่าระยะเวลาย้อนหลัง 5 ปี รายรับจริงสูงกว่าประมาณการรายรับทุกปี ส่วนด้านรายจ่ายนั้นต่ำกว่าประมาณการทุกปี

จากการศึกษาเห็นได้ว่าการศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายมีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนการบริหารจัดการทางการเงินการคลังได้ โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่คณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ถูกตัดเงินงบประมาณแผ่นดิน และจาก

ประสบการณ์การปฏิบัติงานมา ผู้ศึกษาพบว่า คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนค่อนข้างสูง เช่น ค่าตอบแทนภาระงานสอนเกิน ค่าตอบแทนเงินตำแหน่งบริหารและอื่น ๆ เป็นต้น จึงสนใจศึกษาข้อมูลรายรับจัดสรรตามแผนงานและค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทน ซึ่งผู้ศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลการเบิกจ่ายเงินด้วยตัวเองที่ครอบคลุมและสามารถสืบค้นได้ จึงขอศึกษาย้อนหลัง 4 ปีงบประมาณ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์รายรับจัดสรรจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ได้แก่ ผลผลิตรายจ่ายบุคลากรภาครัฐ ผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ ผลงานการให้บริการวิชาการและงบเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาและเงินงบประมาณรายได้คณะ โดยการรวบรวมข้อมูลรายรับจัดสรรและรายจ่ายทั้งหมดตามแผนงานและศึกษาเจาะลึกเฉพาะหมวดค่าตอบแทน ทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2563 โดยศึกษาแยกแยะหมวดค่าตอบแทนเป็นรายการเพื่อการวางแผนด้านการเงินและการบริหารจัดการได้และเพื่อเป็นแนวทางการจัดสรรทรัพยากรด้านการเงินเพื่อการดำเนินงานในอนาคตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรายรับจัดสรรกับรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2563
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรายจ่ายจริงตามรายการหมวดค่าตอบแทนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560-2563

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นเอกสารรายงานการเงินตามหลักฐานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับประกาศแผนงานตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ย้อนหลัง 4 ปี ระหว่างปีงบประมาณ 2560-2563
2. จัดทำตารางบันทึกข้อมูลตัวเลขจากรายงานการเงินระหว่างปีงบประมาณ 2560 - 2563
3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาค่าร้อยละ
4. นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางและภาพประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประจำปีงบประมาณ 2560-2563 มีดังต่อไปนี้

ผู้ศึกษานำเสนอข้อมูลรายรับจัดสรรทั้งหมดรวมทุกหมวดเปรียบเทียบกับหมวดค่าตอบแทนทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะ ดังในตารางที่ 1 นี้

ตารางที่ 1 งบจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	งบจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดิน			งบจัดสรรงบประมาณเงินรายได้คณะ		
	รวมทั้งหมด	หมวดค่าตอบแทน	ร้อยละ	รวมทั้งหมด	หมวดค่าตอบแทน	ร้อยละ
2560	7,606,200.00	1,209,000.00	15.89	43,595,900.00	3,271,600.00	7.50
2561	7,548,900.00	1,177,000.00	15.59	40,072,200.00	4,411,600.00	11.01
2562	9,467,200.00	1,141,400.00	12.06	34,888,100.00	4,089,200.00	11.72
2563	4,276,900.00	-	-	37,921,800.00	4,392,500.00	11.58
รวม	28,899,200.00	3,527,400.00	12.21	156,478,000.00	16,164,900.00	10.33

ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2560-2563

จากตารางที่ 1 ระยะเวลาย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560-2563 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีรายรับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินแต่ละปีจำนวนไม่เท่ากัน สูงที่สุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 9,467,200 บาท และต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,276,900 บาท ส่วนงบจัดสรรหมวดค่าตอบแทน ได้รับจัดสรรใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง 1,141,400 -1,209,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.06-15.89 ของรายรับจัดสรร ทั้งคณะฯ ยกเว้นปีงบประมาณ 2563 เนื่องจากคณะ/หน่วยงานไม่ได้รับการจัดสรรโดยภาพรวมทั้ง 4 ปีงบประมาณ หมวดค่าตอบแทนได้รับการจัดสรรรวมจำนวน 3,527,400 บาทคิดเป็นร้อยละ 12.21 ของงบรายรับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินจำนวน 28,899,200 บาท

ส่วนงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์พบว่ารายรับจัดสรรทุกหมวดทั้งคณะไม่เท่ากันสูงสุดในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 43,595,900 บาทต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 34,888,100 บาทส่วนหมวดค่าตอบแทนได้รับจัดสรรไม่เท่ากันอยู่ระหว่าง 3,271,600-4,411,600 บาทคิดเป็นร้อยละ 7.50-11.72 สูงสุดในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 4,411,600 บาท ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 3,271,600 บาท และเมื่อดูในภาพรวมทั้ง 4 ปีงบประมาณ มีงบจัดสรรหมวดค่าตอบแทนรวมทั้งสิ้นจำนวน 16,164,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.33 ของงบจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ทั้งคณะ จำนวน 156,478,000 บาท

ตารางที่ 2 ค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดรายจ่ายและหมวดค่าตอบแทนของเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกเป็นปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	เงินงบประมาณแผ่นดิน			งบประมาณเงินรายได้คณะ		
	ค่าใช้จ่ายรวม ทุกหมวด	ค่าใช้จ่าย หมวดค่าตอบแทน	ร้อยละ	ค่าใช้จ่ายรวม ทุกหมวด	ค่าใช้จ่าย หมวดค่าตอบแทน	ร้อยละ
2560	6,944,884.54	1,208,622.75	17.40	33,307,103.66	2,862,810.75	8.60
2561	6,903,627.44	1,176,531.50	17.04	30,065,905.72	2,717,091.83	9.04
2562	9,319,708.55	1,126,465.50	12.09	36,010,244.78	2,431,898.92	6.75
2563	4,135,361.03	-	-	32,900,241.51	3,430,548.46	10.43
รวม	27,303,581.56	3,511,619.75	12.86	132,283,495.67	11,442,349.96	8.65

ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2560-2563

จากตารางที่ 2 ระยะเวลาย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560-2563 พบว่าเงินงบประมาณแผ่นดิน มีค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดแตกต่างกันค่อนข้างมาก สูงสุดปีงบประมาณ 2562 มีจำนวน 9,319,708.55 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,135,361.03 บาทเมื่อพิจารณารายจ่ายหมวดค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินพบว่าใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง 1,126,465.50 - 1,208,622.75 บาทคิดเป็นร้อยละ 12.09-17.40 รวมค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้ง 4 ปีงบประมาณเป็นเงินจำนวน 3,511,619.75 บาทจากค่าใช้จ่ายทุกหมวดของเงินงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้นจำนวน 27,303,581.56 บาทคิดเป็นร้อยละ 12.86

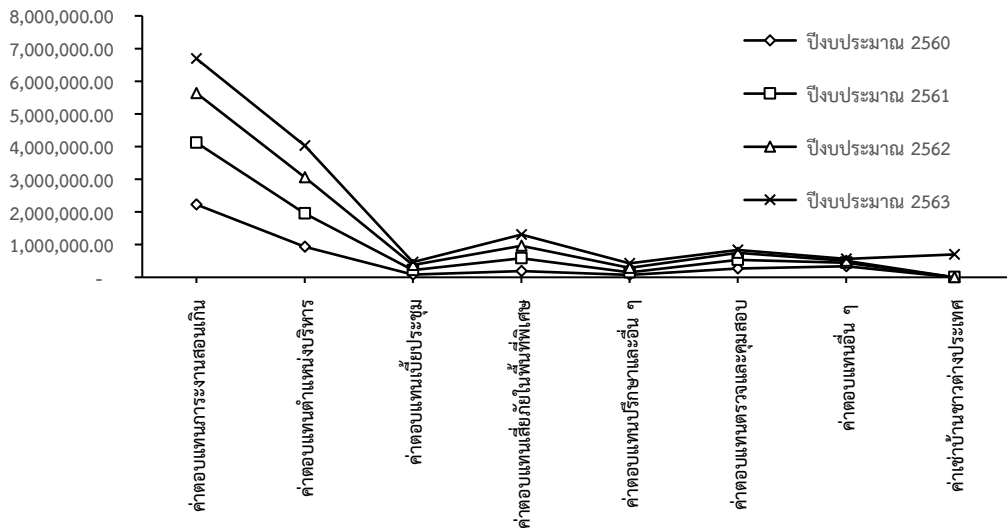
ส่วนงบประมาณเงินรายได้มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์พบว่า ค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดอยู่ระหว่าง 30,065,905.72 -36,010,244.78 บาท สูงสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 36,010,244.78 บาทต่ำสุดในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 30,065,905.72 มีรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนที่จ่ายจากเงินรายได้คณะอยู่ระหว่าง 2,431,898.92 - 3,430,548.46 บาทคิดเป็นร้อยละ 6.75-10.43 ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ 2563 มีรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนสูงมากกว่า 3 ปีแรกซึ่งก็สอดคล้องกับที่เงินงบประมาณแผ่นดินถูกตัดในปีงบประมาณ 2563 โดยสูงสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 3,430,548.46 บาทคิดเป็นร้อยละ 10.43 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 2,431,898.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.75 เมื่อพิจารณารายจ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้ง 4 ปีงบประมาณเป็นเงินจำนวน 11,442,349.96 บาทคิดเป็นร้อยละ 8.65 ของรายจ่ายทุกหมวดจำนวน 132,283,495.67 บาท

ตารางที่ 3 งบรายรับจัดสรรหมวดค่าตอบแทนรายจ่าย หมวดค่าตอบแทนและงบจัดสรรคงเหลือทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ	งบรายรับจัดสรร	รายจ่าย	งบจัดสรรคงเหลือ	ร้อยละ
2560	4,480,600.00	4,104,633.50	375,966.50	91.61
2561	5,588,600.00	3,893,739.08	1,694,860.92	69.67
2562	5,230,600.00	3,583,869.42	1,646,730.58	68.52
2563	4,392,500.00	3,424,808.96	967,691.04	77.97
รวม	19,692,300.00	15,007,050.96	4,685,249.04	76.21

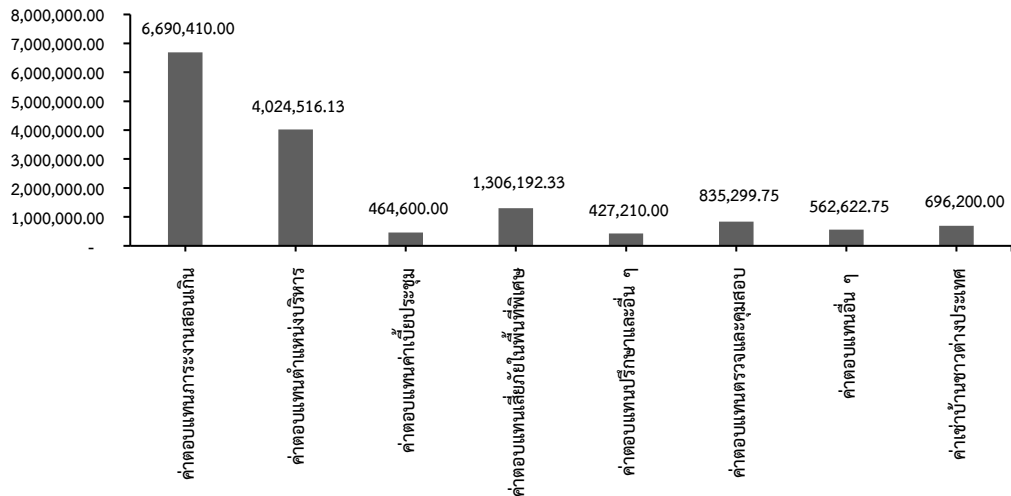
ที่มา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 2560-2563

จากตารางที่ 3 พบว่าจำนวนเงินรับจัดสรรหมวดค่าตอบแทนทั้งคณะ ซึ่งรวมทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะที่ได้รับในแต่ละปีไม่เท่ากัน สูงสุดปีงบประมาณ 2561 จำนวน 5,588,600 บาท ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,392,500 บาท ส่วนงบรายจ่ายรวมก็เช่นเดียวกัน จำนวนเงินที่จ่ายไปในหมวดค่าตอบแทนทั้งคณะก็ไม่เท่ากัน สูงสุดปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินจำนวน 4,104,633.50 บาท ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 3,424,808.96 บาท เมื่อพิจารณาเป็นค่าร้อยละของการใช้จ่ายเงินกับงบที่จัดสรรไว้ พบว่า ปีที่มีการใช้จ่ายเงินสูงสุด คือ ปีงบประมาณ 2560 คิดเป็นร้อยละ 91.61 และปีที่มีใช้จ่ายเงินต่ำสุด คือ ปีงบประมาณ 2562 คิดเป็นร้อยละ 68.52 เมื่อพิจารณาการใช้จ่ายเงินในหมวดค่าตอบแทนภาพรวมทั้ง 4 ปีเป็นเงินจำนวน 15,007,050.96 บาท คิดเป็นร้อยละ 76.21 จากเงินหมวดค่าตอบแทนทั้งหมดจำนวน 19,692,300 บาท

ภาพที่ 1 ค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้งคณะ ระหว่างปีงบประมาณ 2560-2563 จำแนกตามรายการ

จากภาพที่ 1 ระยะเวลาย้อนหลัง 4 ปี เมื่อจำแนกค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนเป็นรายการแล้วพบว่า รายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินสูงสุดทุกปีโดยเฉพาะปีงบประมาณ 2560 สูงสุดเป็นเงินจำนวน 2,226,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.25 เกินครึ่งของค่าใช้จ่ายทั้งปี ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 เป็นเงินจำนวน 1,054,080 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.78 รองลงมาเป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหารสูงสุดในปีงบประมาณ 2562 เป็นเงินจำนวน 1,108,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.94 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินจำนวน 934,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.76 เพื่อให้เห็นภาพรวมค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้ง 4 ปีงบประมาณได้ชัดเจน ผู้ศึกษาได้รวบรวมรายจ่ายทั้ง 4 ปีงบประมาณและจำแนกตามรายการ โดยนำเสนอในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รายการหมวดค่าตอบแทนคณະมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์รวม 4 ปีงบประมาณ

จากภาพที่ 2 นี้ เป็นค่าใช้จ่ายของหมวดค่าตอบแทนรวมทั้ง 4 ปีงบประมาณพบว่า รายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกิน สูงสุดเป็นเงินจำนวน 6,690,410 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.58 เกือบจะกึ่งหนึ่งของค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้งหมดจากค่าใช้จ่ายทั้งหมดจำนวน 15,007,050.96 รองลงมาเป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหาร เป็นเงินจำนวน 4,024,516.13 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.82 จากค่าใช้จ่ายทั้งหมดจำนวน 15,007,050.96 ส่วนค่าใช้จ่ายรายการอื่น ๆ มีเพียงเล็กน้อยไม่ถึงร้อยละ 10

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์หมวดค่าตอบแทนคณະมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรายรับจัดสรรกับรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนคณະมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบรายจ่ายจริงตามรายการหมวดค่าตอบแทนคณະมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ 2560-2563 มีดังนี้

รายรับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินทุกหมวดสูงสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 9,467,200 บาท และต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,276,900 บาทหมวดค่าตอบแทนใกล้เคียงกัน ยกเว้นปีงบประมาณ 2563 ไม่ได้รับการจัดสรร โดยภาพรวมทั้ง 4 ปี รวมเป็นเงินจำนวน 3,527,400 บาทคิดเป็นร้อยละ 12.21 ของเงินงบประมาณแผ่นดินทุกหมวดจำนวน 28,899,200 บาท

รายรับจัดสรรงบประมาณเงินรายได้คณະทุกหมวด สูงสุดในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 43,595,900 บาทและต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 34,888,100 บาท หมวดค่าตอบแทนสูงสุดในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 4,411,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.72 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 3,271,600 โดยภาพรวมทั้ง 4 ปีงบประมาณได้รับจัดสรรหมวดค่าตอบแทนจำนวน 16,164,900 บาทคิดเป็นร้อยละ 10.33 ของงบจัดสรรงบประมาณเงินรายได้ทั้งคณະ จำนวน 156,478,000 บาท

ค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดของเงินงบประมาณแผ่นดินแตกต่างกันค่อนข้างมาก สูงสุดปีงบประมาณ 2562 มีจำนวน 9,319,708.55 บาท ต่ำสุดปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,135,361.03 บาท ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเงินงบประมาณแผ่นดินใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง 1,126,465.50 - 1,208,622.75 บาท คิดรวมจ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้งหมดเป็นเงินจำนวน 3,511,619.75 บาท จากค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดของเงินงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้น จำนวน 27,303,581.56 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.86

ค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดงบประมาณเงินรายได้มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทั้งคณະสูงสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 36,010,244.78 บาท ต่ำสุดปีงบประมาณ 2561 จำนวน 30,065,905.72 บาท ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนที่จ่ายจากเงินรายได้คณະอยู่ระหว่าง 2,431,898.92 - 3,430,548.46 บาทสูงสุด

ปีงบประมาณ 2563 จำนวน 3,430,548.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.43 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 จำนวน 2,431,898.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.75 เมื่อรวมรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนทั้ง 4 ปีเป็นเงินจำนวน 11,442,349.96 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.65 ของรายจ่ายทั้งหมด จำนวน 132,283,495.67 บาท

รายรับจัดสรรหมวดค่าตอบแทนทั้งคณะซึ่งรวมเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะ ย้อนหลัง 4 ปีมีลักษณะไม่เท่ากัน สูงสุดปีงบประมาณ 2561 จำนวน 5,588,600 บาท ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,392,500 บาท เช่นเดียวกันกับงบรายจ่ายรวมทั้งคณะก็ไม่เท่ากัน สูงสุดปีงบประมาณ 2560 จำนวน 4,104,633.50 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 3,424,808.96 บาท เมื่อพิจารณาเป็นค้ำร้อยละของการใช้จ่ายเงิน พบว่า สูงสุดในปีงบประมาณ 2560 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.61 และต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 คิดเป็นร้อยละ 68.52 โดยภาพรวมทั้ง 4 ปีงบประมาณ ใช้จ่ายเงินจำนวน 15,007,050.96 บาท คิดเป็นร้อยละ 76.21 จากเงินหมวดค่าตอบแทนทั้งหมด จำนวน 19,692,300 บาท

เมื่อนำค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนมาวิเคราะห์เป็นรายการพบว่า จ่ายเป็นรายการค่าตอบแทนภาระงาน สอนเกินและเป็นรายการที่สูงสุดทุกปีระหว่างร้อยละ 30.78-54.25 โดยสูงสุดในปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินถึงจำนวน 2,226,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.25 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 เป็นเงินจำนวน 1,054,080 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.78 ส่วนค่าใช้จ่ายสูงเป็นอันดับรองลงมาทุกปีระหว่างร้อยละ 22.76-30.94 เป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหาร สูงสุดปีงบประมาณ 2562 เป็นเงินจำนวน 1,108,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.94 ต่ำสุดในปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินจำนวน 934,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.76

ค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนรวมทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะทั้ง 4 ปีงบประมาณ รวมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน 15,007,050.96 บาท พบว่า จ่ายเป็นรายการค่าตอบแทนภาระงาน สอนเกินสูงถึง 6,690,410 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.58 รองลงมาเป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหารจำนวน 4,024,516.13 คิดเป็นร้อยละ 26.82

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

รายรับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินทั้งหมด ย้อนหลัง 4 ปีตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560-2563 สูงสุดในปีงบประมาณ 2562 ทั้งนี้เป็นเพราะในปีงบประมาณนี้ คณะได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเพิ่มเติมจากมหาวิทยาลัยสูงกว่าปีก่อน ๆ ในผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เงินอุดหนุนทั่วไป ประเภทค่าใช้จ่ายดำเนินงาน รายการค่าใช้สอย วัสดุ และสาธารณูปโภค จากเดิมได้รับปีละ 836,200 บาท ปีงบประมาณ 2562 ได้รับ 2,989,500 บาท และต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 เพราะคณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ได้รับการจัดสรรเพียงรายการค่าสาธารณูปโภค จำนวน 95,000 บาทเท่านั้น ส่วนหมวดค่าตอบแทนเงินงบประมาณแผ่นดินมีงบจัดสรรที่ใกล้เคียงกันอยู่ระหว่าง 1,141,400 บาท ถึง 1,209,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.06-15.89 เพราะการจัดสรรแต่ละปีอาศัยตัวเลขปีก่อนหน้านี้ ฉะนั้นหมวดค่าตอบแทนจึงใกล้เคียงกัน ยกเว้นปีงบประมาณ 2563 ที่คณะ/หน่วยงานไม่ได้รับการจัดสรรจากเงินงบประมาณแผ่นดิน เมื่อรวมทั้งหมดมีงบจัดสรรหมวดค่าตอบแทนจำนวน 3,527,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.21 ของงบจัดสรรทั้งหมดของเงินงบประมาณแผ่นดินจำนวน 28,899,200 บาท

รายรับจัดสรรงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมทั้งหมดสูงสุดในปีงบประมาณ 2560 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะมีแผนการและมีโครงการใหม่ ๆ ที่ต้องตั้งงบประมาณสูง เพื่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์องค์กร การปรับปรุงภูมิทัศน์ภายนอกคณะให้มีความสวยงาม รวมถึงการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และด้วยคณะได้ตั้งค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการตามโครงสร้างการบริหารใหม่ อีกทั้งต้องการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงห้องปฏิบัติการทางภาษา ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การบริหารจัดการคณะให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของลูกค้า ส่วนงบประมาณเงินรายได้คณะต่ำสุดในปีงบประมาณ 2562 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยออกนอกกรอบและในอนาคตจะไม่ได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณแผ่นดิน ประกอบกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารใหม่ คณะจึงจำเป็นต้องวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด จัดสรรค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง ส่วนงบจัดสรรหมวดค่าตอบแทนเงินรายได้คณะสูงสุดในปีงบประมาณ 2561 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการจัดสรรงบหมวดนี้ให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการจ่ายในรายการตอบแทนภาระงาน สอนเกิน รวมถึงการจัดสรรงบค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษสำหรับพนักงานเงินรายได้คณะที่จ้างด้วย

งบประมาณเงินรายได้ได้คณะเพิ่มขึ้นจากตำแหน่งเดิม คือ พนักงานราชการที่จ้างด้วยงบประมาณแผ่นดิน แต่ด้วยว่า มหาวิทยาลัยออกนอกระบบเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐนั้น คณะต้องรับผิดชอบบุคลากรกลุ่มนี้เป็นลูกจ้าง พนักงานเงินรายได้คณะโดยจ้างด้วยงบประมาณเงินรายได้คณะแทน ฉะนั้นการจ่ายเงินทุกอย่างจึงจำเป็นต้องใช้เงินรายได้คณะรวมถึงการจัดสรรเงินตอบแทนในตำแหน่งผู้บริหารที่เพิ่มขึ้นเป็นต้นด้วย ค่าสุดในปีงบประมาณ 2560 สาเหตุที่ต่ำสุดเพราะในปีงบประมาณนี้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจ่ายในรายการตอบแทนผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษสำหรับพนักงานตามจำนวนบุคลากรที่จ้างด้วยเงินรายได้คณะเหมือนปีก่อน ๆ และมีจำนวนไม่มากนัก ประกอบกับการจัดสรรเงินตอบแทนในตำแหน่งผู้บริหารมีจำนวนไม่มากนัก

ค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดเงินงบประมาณแผ่นดินย้อนหลัง 4 ปีงบประมาณมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก สูงสุดปีงบประมาณ 2562 ทั้งนี้เนื่องจากคณะได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป งบดำเนินงาน รายการค่าใช้จ่าย ในผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ เพิ่มเติมจากการบริหารเงินงบประมาณแผ่นดิน ส่วนกลางมหาวิทยาลัยจากเดิมผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ ได้รับจัดสรรจำนวน 839,200-939,200 บาท แต่ปีงบประมาณ 2562 ได้รับจัดสรรจำนวน 2,992,500 บาท เมื่องบจัดสรรได้มาก ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จึงนำมาเบิกกับเงินงบประมาณแผ่นดินก่อน ส่วนค่าใช้จ่ายรวมทุกหมวดค่าสุดปีงบประมาณ 2563 เนื่องจากคณะไม่ได้รับการจัดสรรเงินในหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุคงเหลือแต่ค่าจ้างชั่วคราวชาวต่างประเทศและค่าสาธารณูปโภคเท่านั้น ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนเงินงบประมาณแผ่นดินใกล้เคียงกัน

ค่าใช้จ่ายทุกหมวดของงบประมาณเงินรายได้มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมเงินรายได้สะสมคณะ ระยะเวลาย้อนหลัง 4 ปีงบประมาณสูงสุดในปีงบประมาณ 2562 ซึ่งสูงกว่างบจัดสรรที่ตั้งไว้ สาเหตุที่มีรายจ่ายสูง เพราะในปีงบประมาณนี้มีเอกสารเบิกจ่ายเงินจากโครงการว่าจ้างที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกโดยนำมาเบิกจ่ายเงินตามกระบวนการเบิกจ่ายของคณะตามคำแนะนำผู้สอบบัญชีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเขต 9 สงขลา เช่น โครงการ 10 ปี กระบวนการยุติธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ “ย้อนอดีต วิเคราะห์ปัจจุบัน ผลักดันสู่อนาคต” จำนวน 719,267.50 บาท และค่าใช้จ่ายจากเงินรายได้สะสมอีกจำนวน 3,584,329.11 บาท ซึ่งการใช้และเบิกจ่ายจากเงินรายได้สะสมเนื่องจากไม่ได้ตั้งงบไว้ในรายจ่ายประจำปีจำเป็นต้องไปใช้จากเงินรายได้สะสม คณะ และอีกรายการ คือ รายจ่ายที่ถูกกำหนดไว้ในระเบียบกองทุนวิจัยหน่วยงาน โดยให้เบิกจ่ายเงินเหลือจ่ายเมื่อสิ้นปีงบประมาณจำนวนร้อยละไม่เกิน 40 เพื่อสมทบเข้าเงินกองทุนวิจัยคณะ จึงทำให้รายจ่ายรวมทั้งสิ้นจำนวน 36,010,244.78 บาท ซึ่งจะแตกต่างกับงานวิจัยของกัลยา (2550) เรื่อง การวิเคราะห์แนวโน้มการจัดการงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ระหว่างปีงบประมาณ 2543-2547 ศึกษาการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของงบประมาณการรายรับ-รายจ่ายและรายจ่ายสะสมเปรียบเทียบกับรายรับ-รายจ่ายจริงและเงินสะสมระหว่างปีงบประมาณ 2543- 2547 เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มรายรับ-รายจ่ายและเงินรายได้สะสมในอนาคต ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาย้อนหลัง 5 ปี ด้านรายจ่ายนั้นต่ำกว่าประมาณการทุกปี ส่วนค่าใช้จ่ายต่ำสุดปีงบประมาณ 2561 จำนวน 30,065,905.72 บาท ทั้งนี้เป็นเพราะรายจ่ายประจำปีมีไม่มาก ส่วนรายจ่ายจากเงินรายได้สะสมก็เป็นรายจ่ายที่ไม่ได้จัดสรรไว้ในงบประจำปีและเป็นรายการเบิกจ่ายเงินเหลือจ่ายประจำปีเพื่อสมทบกองทุนวิจัยหน่วยงาน

ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนงบประมาณเงินรายได้คณะย้อนหลัง 4 ปี สูงสุดในปีงบประมาณ 2563 ซึ่งสูงกว่า 3 ปีแรกค่อนข้างมาก ทั้งนี้เป็นเพราะคณะไม่ได้รับเงินจัดสรรจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ฉะนั้นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าตอบแทนทุกรายการต้องมาเบิกจ่ายจากเงินรายได้คณะทั้งหมด

รายรับจัดสรรหมวดค่าตอบแทนทั้งคณะซึ่งรวมเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะย้อนหลัง 4 ปีมีลักษณะไม่เท่ากันสูงสุดปีงบประมาณ 2561 สาเหตุที่งบจัดสรรหมวดค่าตอบแทนสูงสุดในปีนี้เพราะมีการจัดสรรเป็นเงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารตำแหน่งต่าง ๆ มากขึ้นจากปีก่อนหน้านี้ เช่น ตำแหน่งผู้บริหารจากเดิมมี 5 คนเป็น 7 คน ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งกรณีมีตำแหน่งวิชาการและไม่มีตำแหน่งทางวิชาการก็ต้องใช้เงินมากขึ้น เพราะเหตุว่าบุคลากรในคณะที่จะขึ้นมารับบริหารส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย และในปีงบประมาณ 2561 นี้ มหาวิทยาลัยให้คณะรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างลูกจ้าง พนักงานมหาวิทยาลัยที่จ้างด้วยงบประมาณเงินรายได้ของหน่วยงานเอง ฉะนั้น ในปีนี้จึงมีลูกจ้างที่คณะต้องรับผิดชอบมากขึ้น การจัดสรรเงินหมวดค่าตอบแทนเพื่อจ่ายเป็นค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษ (เสี่ยงภัย)

จึงเพิ่มขึ้นมากจากปีงบประมาณ 2560 จำนวน 288,000 บาท เพิ่มเป็น 780,000 บาท และในปีงบประมาณ 2561 ได้จัดสรรเงินตอบแทนเพิ่มในรายการตอบแทนภาระงานสอนเกินจากปีงบประมาณ 2560 เพราะมีการเบิกมากกว่าที่ได้รับการจัดสรร ส่วนต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 จำนวน 4,392,500 บาท เพราะในปีงบประมาณนี้ คณะไม่ได้รับการจัดสรรหมวดค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ตัวเลขหมวดค่าตอบแทนนี้จึงเป็นงบจัดสรรจากงบประมาณเงินรายได้คณะเท่านั้น จึงทำให้งบจัดสรรต่ำสุด

ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนรวมทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะสูงสุดปีงบประมาณ 2560 และเมื่อพิจารณาเป็นร้อยละของการใช้จ่ายเงินกับงบที่จัดสรรไว้สูงสุดเช่นกัน สาเหตุที่ปีนี้ใช้เงินหมวดค่าตอบแทนสูงมากอาจเป็นเพราะการเบิกเงินค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินมีมาก ซึ่งปีก่อนหน้านี้คณะก็จะประสบปัญหาเช่นนี้ และคิดว่าต้องมีนโยบายหรือมาตรการลดปัญหาการเบิกเงินค่าตอบแทนส่วนนี้ แต่ก็ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 สาเหตุส่วนหนึ่งนั้นเป็นเพราะในปีงบประมาณนี้เงินหมวดค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินถูกตัดไปเหลือเฉพาะแต่เงินรายได้คณะ การใช้จ่ายเงินเพื่อตอบแทนต่าง ๆ จึงถูกจำกัดและลดไปตั้งแต่ตอนจัดสรรเงินหมวดนี้แล้ว เพราะค่าใช้จ่ายรายการตอบแทนต่าง ๆ คณะต้องรับผิดชอบการจ่ายด้วยเงินรายได้คณะทั้งหมด

เมื่อนำค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนมาวิเคราะห์เป็นรายการพบว่า จ่ายเป็นรายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินสูงสุดทุกปีและในปีงบประมาณ 2560 พบว่า เกินกว่าครึ่งหนึ่งเป็นรายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกิน ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่ารายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินเป็นปัญหาที่คณะประสบปัญหามานานหลายปี โดยยังไม่ได้กำหนดเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ใดที่จะลดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ลง ซึ่งที่ผ่านมาบุคลากรจะเบิกเงินค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินได้ต้องมีชั่วโมงสอนเกินตามระเบียบ คือ ภาคการศึกษาละไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมง กรณีที่เกินให้เบิกได้ไม่เกิน 75 ชั่วโมง หรือคิดเป็นเงินไม่เกิน 30,000 บาท สอดคล้องกับงานวิเคราะห์ของเมตตาและสมใจ (2552) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ 2549-2551 พบว่า เงินงบประมาณแผ่นดินมีการใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนเป็นค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการแต่ละต่างกับงบประมาณเงินรายได้งานบริหารทั่วไป พบว่า การใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนเป็นการใช้จ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหารเป็นจำนวนสูงสุดส่วนงานจัดการศึกษาสาขาเภสัชศาสตร์นั้นพบว่า การใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนในงานนี้ส่วนใหญ่จะเป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

ส่วนค่าตอบแทนภาระงานสอนต่ำสุดในปีงบประมาณ 2563 ที่เป็นเช่นนี้เพราะคณะได้กำหนดหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินค่าสอนเกินภาระงานสอนตามหนังสือที่ มอ 405/ว 001 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 เรื่องหลักเกณฑ์การเบิก-จ่ายค่าสอนเกินภาระงานสอน โดยที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะในคราวประชุมครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2563 ได้พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และการเบิกจ่ายค่าสอนเกินภาระงานสอนทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา โดยมีมติและกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม เช่น รายวิชาในระดับปริญญาตรีที่มีนักศึกษาลงทะเบียนไม่ถึง 10 คนต่อรายวิชา ไม่สามารถนำมาคำนวณในภาระงานเพื่อเบิกค่าสอนเกินได้ รายวิชาโครงงานอิสระ สัมมนา การศึกษาอิสระ สหกิจศึกษา ฝึกประสบการณ์ฯ ภาคินพนธ์ หรือรายวิชาอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ไม่นำมาคำนวณในภาระงานสอนเกิน รวมถึงการกระจายภาระงานสอนให้เหมาะสม เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์นี้มีผลใช้ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2/2562 ซึ่งเป็นปีงบประมาณ 2563 จึงทำให้การเบิกเงินตอบแทนภาระงานสอนเกินต่ำสุดในปี

ส่วนค่าใช้จ่ายสูงเป็นอันดับรองลงมาทุกปีเป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหาร สูงสุดปีงบประมาณ 2562 โดยจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพื่อเป็นค่าตอบแทนตำแหน่งบริหารในแต่ละปีเป็นเงินไม่น้อยเมื่อเทียบกับรายการค่าตอบแทนอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกำหนดให้มีตำแหน่งบริหารหลายตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งรองคณบดีต่าง ๆ ตำแหน่งผู้ช่วยคณบดี และตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา ประกอบกับบุคลากรที่มาบริหารในตำแหน่งเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ซึ่งบางคนมีตำแหน่งทางวิชาการและบางคนยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ บุคลากรที่มีตำแหน่งทางวิชาการคณะจ่ายตอบแทนตำแหน่งเพียง 5,600 บาท ส่วนบุคลากรที่ไม่มีตำแหน่งทางวิชาการคณะต้องจ่ายเงินตำแหน่งบริหารถึง 11,200 บาท สอดคล้องกับงานวิเคราะห์ของ เมตตาและสมใจ (2552) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) ของคณะเภสัชศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ 2549-2551 พบว่า การเบิกจ่ายงบประมาณเงินรายได้ งานบริหารทั่วไป การใช้จ่ายประเภทค่าตอบแทนพบว่า มีการใช้จ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้บริหาร เป็นจำนวนสูงสุด ส่วนตอบแทนตำแหน่งบริหารต่ำสุดในปีงบประมาณ 2560 เป็นเงินจำนวน 934,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.76 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีตำแหน่งบริหารไม่มากและประกอบกับตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาเป็นบุคลากรข้าราชการและส่วนใหญ่มีตำแหน่งวิชาการโดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้จ่ายเงินตอบแทนตำแหน่งบริหาร คณะจึงไม่ต้องจ่าย

ค่าใช้จ่ายหมวดค่าตอบแทนรวมทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้คณะทั้ง 4 ปีงบประมาณพบว่า จ่ายเป็นรายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินสูงถึงร้อยละ 44.58 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ระยะเวลาย้อนหลัง 4 ปีนี้ ค่าใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทนนี้ได้ถูกจ่ายเป็นรายการเกี่ยวกับภาระงานสอนเกินเกือบครึ่งหนึ่งของงบจัดสรรหมวดค่าตอบแทน ทั้งนี้เป็นเพราะคณะให้บุคลากรเบิกเงินค่าตอบแทนภาระงานสอนเกินได้ภาคการศึกษาละไม่เกิน 30,000 บาท หรือไม่เกิน 75 ชั่วโมง ซึ่งภาระงานสอนเกินจำนวนเงิน 30,000 บาท นี้ได้กำหนดมาไม่ต่ำกว่า 20 ปีแล้ว ซึ่งในสมัยนั้นคณะไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์อะไรมา เช่น ไม่ได้คำนึงถึงจำนวนนักศึกษาในรายวิชาที่สอน ไม่ได้คำนึงถึงการเชิญวิทยากร รายวิชาสหกิจศึกษา รายวิชาสัมมนา เป็นต้น ฉะนั้น บุคลากรจึงมีการเบิกเงินรายการค่าตอบแทนนี้มาก และที่ผ่านมามีตัวเลขการเบิกเงินรายการนี้สูงทุกปี รายการนี้จึงได้รับการนำมาพูดคุยหารือกันระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้บริหารตลอดแต่ก็ไม่สามารถตัดสินใจได้ ใดๆ จนกระทั่งในปีงบประมาณ 2563 จึงได้มีการพูดคุยหารือกันอย่างจริงจังและได้กำหนดเงื่อนไขหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงิน รายการตอบแทนภาระงานสอนเกิน โดยได้เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2563 ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 เป็นต้นไป ทำให้ตัวเลขเริ่มลดลงในปีงบประมาณ 2563

ส่วนรายจ่ายหมวดค่าตอบแทนสูงรองลงมาเป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหารจากรูปภาพที่ 1 ซึ่งแสดงรายละเอียดรายการค่าตอบแทนนั้น พบว่า เป็นรายการค่าตอบแทนตำแหน่งบริหารซึ่งรวมทั้งตำแหน่งรองคณบดีและหัวหน้าภาควิชาต่าง ๆ มีการเบิกจ่ายเงินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และจะลดลงในปีงบประมาณ 2563 สาเหตุอาจเป็นเพราะมีการแต่งตั้งตำแหน่งการบริหารหลายตำแหน่งโดยเฉพาะตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายต่าง ๆ ประกอบกับมีตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาตามโครงสร้างหน่วยงานเดิม และบุคลากรส่วนใหญ่ที่มาบริหารในตำแหน่งนี้เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและหลายคนยังไม่มีตำแหน่งวิชาการ เมื่อมาบริหารงานจึงรับเงินตอบแทนตำแหน่งเป็น 2 เท่า คิดเป็นเงินจำนวน 11,200 บาท ส่วนผู้มีตำแหน่งทางวิชาการจะเบิกเงินตอบแทนตำแหน่งจากงบประมาณเงินรายได้คณะเพียง 5,600 บาทเท่านั้น แต่มาในปีงบประมาณ 2563 คณะได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานใหม่ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยยุบภาควิชาต่าง ๆ ฉะนั้นการเบิกจ่ายเงินตอบแทนตำแหน่งบริหารในส่วนของหัวหน้าภาควิชาจึงไม่มี เหลือแต่ตำแหน่งผู้บริหาร คือ คณบดีและรองคณบดีต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้งาน

ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ไปวางแผนการจัดสรรงบประมาณในอนาคตดังนี้

1. คณะควรหาวิธีการ หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขเพื่อควบคุมจำนวนเงินการเบิกจ่ายเงินรายการค่าตอบแทนภาระงานสอนเกิน

2. การสรรหาบุคลากรตำแหน่งผู้บริหาร หากได้ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการ มีความรู้ ความชำนาญและมีความสามารถแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีปริมาณมาก เพื่อจะได้ประหยัดงบประมาณของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิเคราะห์ทั้งดำเนินงาน คือ หมวดค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ หรือหมวดอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงค่าใช้จ่ายแต่ละหมวดว่าถูกจ่ายไปในรายการอะไรบ้าง หรือวิเคราะห์งบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ย้อนหลังสัก 5 ปีงบประมาณเพื่อจะได้เห็นการบริหารงบประมาณทั้งคณะในภาพรวมที่ผ่านมา 5 ปี

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา แซ่ลิ้ม. 2550. การวิเคราะห์แนวโน้มการจัดการงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ระหว่างปีงบประมาณ 2543-2547. วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. 3(2): 62-78.

- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2560. รายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเงินรายได้ปีงบประมาณ 2560. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 2 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2560. รายงานการรับ-จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินปีงบประมาณ 2560. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 3 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2561. รายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเงินรายได้ปีงบประมาณ 2561. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 2 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2561. รายงานการรับ-จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินปีงบประมาณ 2561. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 2 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2562. รายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเงินรายได้ปีงบประมาณ 2562. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 2 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2562. รายงานการรับ-จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินปีงบประมาณ 2562. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 2 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2563. รายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเงินรายได้ปีงบประมาณ 2563. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 2 หน้า.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2563. รายงานการรับ-จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินปีงบประมาณ 2563. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.ปัตตานี. 1 หน้า.
- เมตตา ศรีบุษย์ และสมใจ สุวรรณกำเนิด. 2552. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) ของคณะ เกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ2549-2551. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.สงขลา. 151 หน้า.